

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060101

DOM
2019-12-16
Stockholm

Mål nr
M 1845-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-01-28 i mål nr M 3728-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. Sveriges Ornitologiska Förening Birdlife Sverige
2. Tjust Fågelklubb
3. Östra Smålands Ornitologiska Förening

Motparter

1. EW 15 Lervik AB
2. Länsstyrelsen i Kalmar län

SAKEN

Tillstånd att anlägga och driva gruppstation med vindkraftverk på fastigheten A m.fl. i Västerviks kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom ändrar Mark- och miljööverdomstolen Miljöprövningsdelegationen vid länsstyrelsen i Kalmar läns beslut 2018-06-19 (dnr 551-6621-15) endast på så sätt att kartan över etableringsytan ska ha den utformning som framgår av bilaga B samt att villkor 2 och 5 ska ha följande lydelse:

Dok.Id 1529663

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 09:00–16:30

2. Vindkraftverken ska, med de begränsningar som framgår av följande villkor, placeras inom de etableringsytor som framgår av bilaga B. Inga vindkraftverk får placeras inom en skyddszon för tjäder som sträcker sig en kilometer från tjäderspelplatsens ytterkant. Vindkraftverkens vingar får inte överskrida gränsen till skyddszone. Vindkraftverkens slutliga positioner inom etableringsytorna ska bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten.

5. Inga vägar får anläggas eller nyttjas inom skyddszone för tjäder. Övriga anläggningsarbeten inom skyddszone för tjäder får inte utföras under perioden 1 april – 15 maj. Inom 500 m från tjäderspelplatsens ytterkant får dock övriga anläggningsarbeten inte utföras under perioden 15 februari – 15 juni.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Sveriges Ornitologiska Förening Birdlife Sverige, Tjust Fågelklubb och Östra Smålands Ornitologiska Förening (föreningarna) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva Miljöprövningsdelegationens beslut om tillstånd.

EW 15 Lervik AB (bolaget) har *i första hand* motsatt sig ändring. Om Mark- och miljööverdomstolen skulle anse att tillståndet ska ändras har bolaget som sin inställning angett *i andra hand* att etableringsytorna väster om skyddszonen för tjäder ska exkluderas, att preliminär layout ska uppdateras med ny placering av verk nr 8, att övriga delar av tillståndet ska gälla oförändrat, att befintliga vägar ska få användas inom skyddszonen för tjäder och att inga nya vägar ska få anläggas inom skyddszonen, *i tredje hand* att skyddszonen om en kilometer ska räknas från tjäderspelplatsens ytterkant, att vindkraftverkens vingar ska få överskrida skyddszonen och att inga vägar ska få nyttjas eller anläggas inom skyddszonen och *i fjärde hand* att skyddszonen om en kilometer ska räknas från tjäderspelplatsens ytterkant, att vindkraftverkens vingar inte ska få överskrida skyddszonen och att inga vägar ska få nyttjas eller anläggas inom skyddszonen.

Länsstyrelsen har medgett att tillståndet ändras på så sätt att inga verk, inklusive vingspetsar, och vägar ska få placeras inom skyddszonen för tjäder och att inga verk heller ska få etableras i den västra etableringsytan.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Föreningarna har anfört bl.a. följande: Tillståndsgiven vindkraftspark kan få betydande negativa konsekvenser för skyddsvärda fåglar. Området hyser en regionalt unik och mycket viktig tjäderpopulation som riskerar att förstöras. Vidare ingår området i kärnområdet för den svenska populationen av nattskärra. Det lokala beståndet riskerar att utsättas för betydande störning och kollisionsrisk, samtidigt som häckningshabitat förstörs. Vindkraftsparken riskerar även att förstöra häckning och födosök för storlom vid sjön Ytlången.

Bolaget har anfört bl.a. följande: Hänsyn har tagits till den population av tjäder som identifierats genom införandet av en skyddszon om en kilometer. Det är inte möjligt att uttala sig om tjäderpopulationen är unik för regionen då tjäderspel upptäcks via punktinventeringar i landskapet. En skyddszon på en kilometer från spelplatsens centrumkoordinat stämmer överens med Naturvårdsverkets rekommendationer. De planerade vindkraftverken skapar inte någon ny koncentrerad inramning kring tjäderspelplatsen och har därmed inte någon barriäreffekt. Inventering av nattskärna har utförts i erforderlig omfattning. Storlom kan inte sägas häcka regelbundet i Ytlången eller i övriga inventeringsområden och inventering har utförts i tillräcklig omfattning.

Länsstyrelsen har anfört bl.a. följande: Det vore olämpligt att placera verk sju, inklusive vingar eller vägar, inom skyddszon för tjäder. Verken i de små etableringsytorna, t.ex. nummer åtta i den västra delen av området, borde inte heller genomföras med hänsyn till att vindkraftparken kan bli för splittrad. Antalet verk i vindkraftparken behöver inte nödvändigtvis minskas för att skydda tjädern. Bolaget har möjlighet att flytta verken inom kvarvarande etableringsytor norr och sydost om tjäderspelplatsen. Skyddszonen om en kilometer ska räknas från spelplatsens ytterkant. Om placeringen av verk nummer sju skulle justeras och verk nummer åtta skulle plockas bort kommer nämnda arters bevarandestatus inte att försämrats och då krävs inte dispens från artskyddsförordningen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Bolaget har fått tillstånd till att uppföra maximalt åtta vindkraftverk inom fyra olika etableringsytor utan att respektive verks placering närmare har angetts, en s.k. boxmodell.

Mark- och miljööverdomstolen har i ett antal avgöranden underkänt tillstånd enligt boxmodellen (se t.ex. MÖD 2017:27 och Mark- och miljööverdomstolens avgörande 2018-04-25 i mål nr M 6419-16). I dessa avgöranden har domstolen uttalat att en förutsättning för att tillstånd ska kunna lämnas för en ansökan med relativt fri placering

av verken är att det med stöd av miljökonsekvensbeskrivningen och ansökan går att bedöma konsekvenserna av verksamheten vid olika alternativutformningar.

I detta fall är det fråga om få vindkraftverk inom ett begränsat verksamhetsområde som dessutom är uppdelat i flera mindre delområden. Det begränsar möjliga placeringar av vindkraftverken och därmed även de konsekvenser som olika alternativutformningar kan leda till. Verksamhetsutövaren har även anpassat verksamhetsområdet till gjorda naturvärdesinventeringar. Det motstående intresse som har gjorts gällande i målet gäller påverkan på fåglar, bl.a. tjäder, nattskär och storlom. Nämnda fågelarter är upptagna i bilaga 1 till artskyddsförordningen (2007:845) och omfattas av fridlysningsbestämmelserna i 4 § i förordningen. Av fridlysningsbestämmelserna följer att det är förbjudet att avsiktligt fånga eller döda djur, avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder samt skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats.

Vid prövning av frågor om tillstånd har verksamhetsutövaren att visa att de krav som följer av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken iakttas. Artskyddsförordningen är att se som en precisering av det som följer av de allmänna hänsynsreglerna (se t.ex. MÖD 2013:13). En bedömning av påverkan på skyddade arter enligt fridlysningsbestämmelserna i artskyddsförordningen måste således göras vid lokaliseringsprövningen enligt 2 kap. 6 § miljöbalken och vid bedömningen av vilka villkor om försiktighetsmått som behövs enligt 2 kap. 3 § miljöbalken.

Bolaget har gett in ett flertal fågelinventeringar och Mark- och miljööverdomstolen anser att utredningen är tillräcklig för att kunna bedöma påverkan på nu aktuella fågelarter.

Av utredningen avseende tjäder framgår att den aktuella tjäderspelplatsen bedöms inneha sju till åtta spelande tjädertuppar, vilket anses vara ett ovanligt stort och skyddsvärt spel för södra Sverige. Det framgår vidare att det i närheten av verksamhetsområdet finns ett flertal sumpstråk och sumpskogar knutna till tjäderspelplatsen som är lämpliga fortplantningsområden för tjäder. Mot bakgrund av dessa uppgifter

och med beaktande av att verkens slutliga placering ännu inte är bestämda anser Mark- och miljööverdomstolen att visst ytterligare skydd för tjädern behövs. Det ska därför föreskrivas att inga vindkraftverk får placeras inom en skyddszon för tjäder, som sträcker sig en kilometer från tjäderspelplatsens ytterkant, samt att vindkraftverkens vingar inte får överskrida gränsen till skyddszonen. Det innebär att delar av etableringsytan norr om tjäderspelplatsen eventuellt inte kan utnyttjas. Vidare ska föreskrivas att inga vägar får nyttjas eller anläggas inom skyddszonen. För att undvika barriäreffekter för tjädern ska även den västra etableringsytan utgå. Vindkraftverk nummer åtta får därför placeras inom någon av de återstående etableringsytorna.

När det gäller påverkan på nattskärna och storlom finner Mark- och miljööverdomstolen inte skäl att göra någon annan bedömning än mark- och miljödomstolen.

Sammanfattningsvis bedömer Mark- och miljööverdomstolen att det med hänsyn till utredningen i målet, verksamhetsområdets utformning och de försiktighetsmått som föreskrivits går att bedöma konsekvenserna av verksamheten vid olika alternativutformningar. Verksamheten bedöms uppfylla de krav som ställs på lokaliseringen i 2 kap. 6 § miljöbalken och är, med de ytterligare försiktighetsmått som redogjorts för ovan, förenlig med artskyddsförordningen. Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras endast på så sätt att den västra etableringsytan utgår och villkor 2 och 5 får den lydelse som framgår av domslutet.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald och tekniska rådet Mikael Schultz samt hovrättsråden Li Brismo, referent, och Ulf Wickström.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Klara Lundh.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-01-28
meddelad i
Växjö

Mål nr M 3728-18

PARTER

1. BirdLife Sverige
Sveriges Ornitologiska Förening
2. Naturskyddsföreningen i Tjust
3. Tjust Fågelklubb
4. Östra Smålands Ornitologiska Förening

Motpart

1. EW 15 Lervik AB
2. Länsstyrelsen i Kalmar län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Kalmar Län, Miljöprövningsdelegationens beslut den 19 juni 2018 i ärende nr 551-6621-15, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd att anlägga och driva gruppstation med vindkraftverk på fastigheten A i Västerviks kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 463497

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se		måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar län (miljöprövningsdelegationen) beslutade den 19 juni 2018, Dnr 551-6621-15, att meddela tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808), MB, att anlägga och driva vindkraftsanläggning bestående av maximalt åtta vindkraftverk med en totalhöjd på vardera maximalt 200 meter på fastigheterna A m.fl. i Västerviks kommun.

Miljöprövningsdelegationens beslut har överklagats av BirdLife Sverige, Tjust fågelklubb, Östra Smålands ornitologiska förening och Naturskyddsföreningen i Tjust.

YRKANDEN M.M.

BirdLife Sverige, Tjust fågelklubb, Östra Smålands ornitologiska förening och Naturskyddsföreningen i Tjust (klaganden) yrkar att miljöprövningsdelegationens beslut ska upphävas. Klaganden anför bl.a. följande till stöd för sin överklagan.

Beslutet står i strid med artskyddsförordningen och konsekvenserna av den genomförda fågelinventeringen beaktas endast i ringa omfattning. Kravet på lämplig placering enligt 2 kap. 6 § MB är därmed inte uppfyllt.

Fågelinventeringen som genomfördes 2017 har förvisso utförts på ett korrekt sätt men däremot har inte konsekvenserna av tidigare kunskap och den nya fågelinventeringen om skyddsvärda fågelarter i området beaktats.

Tjäder

Populationen av tjäder har kraftigt minskat i Götaland sedan 1970-talet. Kalmar läns fastlandsdel hyser en gles population som behöver skyddas även om området i fråga bedöms ha en stor population.

Tjäderns totala livsmiljö måste beaktas och skyddas. Med livsmiljö menas både lekplatser, miljöer där hönorna föder upp ungar samt miljöer där vuxna tjädrar

spenderar övriga delar av året. Det finns stor anledning att anta att vindkraftverk utgör en negativ påverkan på artens livsmiljöer (inklusive spelplatser), såväl i form av direkt störning som förlust av habitat (Rydell m.fl. 2017). Att ge en skyddszon på minst en kilometer från lekplatsen till närmsta vindkraftverk måste därmed ses som ett högst rimligt krav, i synnerhet under beaktande av försiktighetsprincipen.

Den aktuella placeringen är oacceptabel eftersom vindkraftverken 2 till 10 inringar tjäderhabitatet och kommer att utgöra en barriär mot omgivande tjäderhabitat. Tjäderhabitatet vid Lervik bedöms ha mycket stor betydelse som populationskälla, men genom isoleringen som vindkraftparken skulle medföra riskerar habitatet att utarmas och successivt överges.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län, med en glesare tjäderpopulation än Kalmar län, har gjort en bedömning för tjäder där man anger att "förluster av enstaka livsmiljöer i Västra Götalands län kan försämra tjäderns bevarandestatus". Detta eftersom det råder brist på såväl optimala livsmiljöer som kontakt mellan livsmiljöer och då populationerna i stor utsträckning är isolerade och känsliga för förändringar i miljön. Denna bedömning har gjorts för skogliga åtgärder som kan påverka tjäderns status negativt.

Artskyddsförordningen gäller dock alla typer av åtgärder som kan påverka tjäderns bevarandestatus negativt, såväl skogsbruk som för anläggande av vindkraftverk. Även Länsstyrelsen i Jönköpings län, med en till och med tätare tjäderpopulation än Kalmar län, gör samma bedömning som Västra Götalands länsstyrelse. Mark- och miljööverdomstolen gör i mål M 1413-16 (sid 16-18) bedömningen att ett liknade tjäderhabitat i Dalsland är mycket skyddsvärt. Ett skydd av tjäderpopulationen vid Lervik är synnerligen angeläget.

Vindkraftverk 2 till 10 är samtliga placerade inom tjäderpopulationens viktiga livsmiljö. Verk 7 är dessutom placerat endast 815 meter från den spelplats som rapporterades till Skogsstyrelsen 2015. Enligt bedömningsgrunderna i Rydell m.fl. är därför verken 2 till 10 felplacerade.

Tjädern som paraplyart

Tjädern anses vara en bra kandidat som paraplyart, dvs. en art vars krav på livsmiljö även gynnar många andra arter.

Nattskärria

Nordöstra Småland är ett kärnområde för nattskärrans utbredning i Sverige (Naturvårdsverket, NV-07842-13) och den planerade vindkraftparken ligger inom detta område. Enligt BirdLife Sverige vindkraftspolicy bör områden med täta bestånd undantas från vindkraftsutbyggnad. En vindkraftpark riskerar att negativt påverka nattskärran, dels genom att nattskärrans reproduktion störs under anläggningsfasen, dels genom att vindkraftsetableringen kan innebära en bortträngning av nattskärror från deras häckningshabitat. Vidare har insekter i forskningsstudier visat sig attraheras av ljusa färger. I kombination med den värme som vindkraftverken alstrar, samt den struktur som de utgör, kan de sannolikt locka till sig nattskärror (samt andra insektsätande fåglar och fladdermöss) som då riskerar att dödas av rotorbladen.

Storlom

Det hävdas, med stöd av observationer från boende vid sjön Ytlången, att storlom åtminstone till och med 2016 årligen funnits vid Ytlången och att den konstaterats häcka där under flera år.

Som bemötande av att fågelinventeringen 2017 inte registrerade någon storlom citeras Mats O. G. Eriksson, styrelseordförande för Svenska Lomföreningen. "Att storlommen inte befunnits häcka just det år då förstudien gjordes är inget skäl till att sjön ändå inte bör beaktas som häckningssjö, då måste man ha information för flera år. Många långlivade arter, storlommen inräknad, kan utebli från en häckningssjö enstaka år, och detta missar man ju om man bygger sina slutsatser på en enda säsong's fältarbete. Om så är fallet måste man självfallet ta till vara den kunskap man har lokalt som kompletterande information. Även om lommen inte häckar kan sjön ändå vara en viktig sjö, t.ex. för grupper av lommar som ansamlas under

sommaren och början av hösten. Betydelserna av dessa ansamlingar är delvis okända, men de fyller antagligen en viktig funktion för lommarna."

Enligt Birdlife Sveriges vindkraftspolicy ska en skyddszon om en kilometer upprättas runt sjöar där lommar regelbundet häckar. Det är också angeläget att identifiera och skydda flygvägarna mellan häckningsplatser och fiskelokaler. Verken 8 och 9 är placerade på avstånd mindre än 1000 m från Ytlången, som i sammanhanget måste betraktas som häckningslokal. Dessa verk samt verk 10 är dessutom placerade så att de hindrar lommens flygväg till de för lommen kända fiskevattnen Virveln, Dalsjön, St. Kättilsgöl, Våmgöl och Tyreln.

Sammanfattande bedömning

Tillstånd kan inte ges till en vindkraftspark i detta område beroende på de konsekvenser anläggningen kommer att orsaka på skyddsvärda fåglar. Miljöbalken 2 kap. 6 § och 8 kap. har inte beaktats i tillräcklig utsträckning och anläggningen och dess verksamhet kommer att strida mot 4 §.

Vad gäller artskyddsförordningen hyser området en regionalt unik och mycket viktig tjäderpopulation som riskerar att omintetgöras. Flera andra hotade fågelarter, listade i Artskyddsförordningens bilaga 1, finns inom området. Området ingår i kärnområdet för den svenska populationen av nattskär. Det lokala beståndet riskerar att utsättas för betydande störning och kollisionsrisk, samtidigt som häckningshabitat förstörs. Sjön Ytlången, som angränsar till vindkraftsområdet, har under en lång följd av år hyst häckande storlom. Vindkraftsparken riskerar att omintetgöra häckning och ansamling av lommar vid Ytlången.

DOMSKÄL

Enligt 2 kap 6 § miljöbalken ska för en verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Frågor om en miljöfarlig verksamhets påverkan på bl.a. fågellivet ska ingå i lokaliseringsbedömningen och i bedömningen av nödvändiga försiktighetsmått och

skyddsåtgärder enligt 2 kap 3 § miljöbalken. Mark- och miljööverdomstolen har i ett antal avgöranden (se t ex MÖD 2013:13) uttalat att artskyddsförordningen kan ses som en precisering av vad som kan följa av de allmänna hänsynsreglerna i detta hänseende. En bedömning av hur de skyddande arterna påverkas utifrån fridlysningsbestämmelserna i artskyddsförordningen blir då en del av lokaliseringsprövningen.

I 4 § artskyddsförordningen anges att ifråga om vilda fåglar och ifråga om sådana vilt levande djurarter som har markerats med N eller n är det förbjudet att avsiktligt fånga eller döda djur, avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder, och skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats.

Om en verksamhet strider mot aktuella fridlysningsbestämmelser kan i vissa fall villkor om försiktighetsmått föreskrivas för att verksamheten ska kunna tillåtas.

Klagandena har anfört att den aktuella vindkraftsetableringen kan medföra påverkan på bl.a. fågelarterna tjäder, nattskär och storlom. Dessa fågelarter är upptagna i bilaga 1 till artskyddsförordningen.

Domstolen måste alltså ta ställning till om det finns beaktansvärd risk för skada på arterna på det sätt som anges i artskyddsförordningen och om så är fallet även pröva om det är möjligt att föreskriva om skyddsåtgärder för att förhindra att skada uppkommer.

Som underlag för prövningen finns flera inventeringar mellan åren 2011-2015 samt en genomförd kompletterande fågelinventeringen som utförts av Jakobi Sustainability AB den 13 september 2017.

Mark- och miljödomstolen finner inledningsvis att utredningen i målet är tillräcklig för att domstolen nu ska kunna göra en bedömning av påverkan på fågellivet.

När det gäller de aktuella vindkraftverkens påverkan på fågelarterna gör mark- och miljödomstolen följande bedömning.

Tjäder

Den lokalt kända och av länsstyrelsen utpekade tjäderspelplatsen mellan stora Bromossen och Spångenäsmossen inventerades genom övernattningar på plats. Detta skedde vid två tillfällen efter återförvisningen av ärendet, dvs. i början och slutet av april 2017. Tjäderspelplatsen bedömdes inneha ovanligt många tuppar (cirka sju till åtta stycken) och en hänsynszon på en kilometers radie rekommenderades från spelplatsen. Klaganden har påpekat att, trots skyddsområdet på en kilometer, riskerar vindkraftsverken två till tio att utgöra en barriär mot omgivande tjäderhabitat vilket på sikt kan innebära att habitatet utarmas och successivt överges.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att miljöprövningsdelegationen har beaktat de rekommenderade försiktighetsmått som framgår av såväl Naturvårdsverkets rapport 6467 som 6740 (Vindvals syntesrapporter ”*Vindkraftverkens påverkan på fåglar och fladdermöss*”) för att minimera störningar på tjäderhabitat, dels genom att begränsa antalet verk (avslag av verk 9), dels genom villkor 5.

Mark- och miljödomstolen instämmer därför i miljöprövningsdelegations bedömning att vindkraftverken inte bedöms påverka tjäderns livsmiljö eller kommunikationsmöjligheterna mellan habitatet. Det föreligger inte någon sådan beaktansvärd risk för skada på tjäderhabitatet att det finns anledning att upphäva tillståndsbeslutet.

Nattskärra

En inventering av nattskärra har utförts nattetid (klockan 23 till 04) under juni månad 2017 vid två tillfällen. Nattskärra bedömdes häcka med cirka åtta revirhävdande hannar i projektområdet. Revirtätheten blir därmed 1,14 spelande hannar per kvadratkilometer inom projektområdet. Enligt Naturvårdsverkets rapport

6740 ”Vindkraftens påverkan på fåglar och fladdermöss” rekommenderas att områden med bestånd på över två spelande hannar per kvadratkilometer undantas från vindkraftsutbyggnad.

Klaganden har lyft att inventeringens individtäthet av nattskärnan får utgöra områdets lägre gräns då arten är svåridentifierad eftersom den ibland spelar oregelbundet och kan till och med vara tyst vissa nätter.

Då det i utredningen har konstaterats att revirtätheten inte överstiger två spelande hannar per kvadratkilometer och att vindkraftverkens påverkan på nattskärna generellt sett inte är säkert klarlagd (framgår av samma rapport som ovan nämnts) bedömer mark- och miljödomstolen att det inte framkommit skäl för att upphäva miljöprövningsdelegationens tillståndsbeslut på denna grund.

Storlom

Enligt fågelinventeringen från den 13 september 2017 bedöms varken storlom eller smålom häcka i området. De observationer som gjorts i Ytlången av boende utgörs enligt inventerarna troligen av rastande fåglar under flyttningen eller tillfälligt fiskande fåglar. Möjliga flygvägar för eventuella fiskerutter för lommar som häckar i närliggande sjöar bedöms ske inom sjösystemet Tyreln-Våmgöl-Ytlången-Hjorten alltså utanför projektområdet. Tidigare inventeringar har visat på häckande storlom vid sjöarna Nässjön och Långsjön men dessa sjöar befinner sig betydligt längre bort från aktuellt område, cirka 2-3 km.

Domstolen finner att utförda inventeringar får anses tillräckliga för att dra slutsatsen att några storlommar inte regelbundet häckar i det berörda området.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis bedömer mark- och miljödomstolen att konsekvenserna av verksamheten är tillräckligt väl beskrivna. Med beaktande av de begränsningar som givits i tillståndet och med de villkor som meddelats bedömer mark- och miljödomstolen att kraven på val av plats för verksamheten enligt 2 kap. 6 § MB får

anses uppfyllda. Det föreligger inte sådan risk för skada eller störning på skyddade arter att det utgör ett hinder enligt artskyddsförordningen för tillåtlighet. Vad klagandena anfört föranleder ingen annan bedömning och överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 18 februari 2019.

Ann Westerdahl

Viktor Forsell

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Ann Westerdahl och tekniska rådet Viktor Forsell och de särskilda ledamöterna Elisabet Ardö och Anders Wetterling.